

קונטרס
שיחות
קודש

צפרא די שבועא
פרשת בהר בחקותי

פרשת במדבר תשפ"ג
♦ גליון קלב ♦

החזרת נרות

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל

נלב"ע
ערב ראש השנה תש"פ

©

מודעה ובקשה
כל זכויות שמורות
למכון נתיבות החסידות

...

להארות והערות אפשר לפנות:

בטל: 0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

...

עימוד ועיצוב ע"י

הברקה: 052-7134988

השיעורים נכתבו בלשונו הבהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי חרב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערסקי שליט"א
יו"ר מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תחזקת נתום ע"י ידידיו

הרה"ח ר' יאיר רשבסקי שליט"א

לברכה והצלחה בכל הענינים

תחזקת נתום ע"י ידידיו

העלון נרתום על ידי
אנ"ש ומתפללי בית מדרשינו

בעיר חבירה לונדון יצ"ו

צפרא דשבתא

מצאנו שיש עולם התיקון ועולם התוהו. גם אצל אדם בעצמו לפעמים הוא במצב של תיקון כלומר הולך לו, ולפעמים הוא במצב של תוהו שלא הולך לו. אדם שנמצא במצב של תוהו זה כמו מצרים שזה מיצר ים, דהיינו החכמה רוצה להיכנס אצלך אבל אדם לא נותן, כי החכמה יכול להיכנס רק איפה שיש כלי ריק וברגע שאדם מחזיק את עצמו לכלי מלא החכמה אין לו מקום שם, ולכן יש לאדם כאבים שזה נועד לשחרר את הכוחי ועוצם ידי ואז החכמה יהיה לו איפה להיכנס, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול לו, העזרה של הקב"ה זה היצר הרע בעצמו ורק על ידי זה אדם מוכן לשחרר ולהגיע להקב"ה.

אבל יש אנשים במקום להילחם שזה עזרה להיכנע ולשמוע שם את הקב"ה, הם עסוקים כל היום בלסדר את העניין ומשפריצים בשמים שיריח טוב העיקר לא להיות עסוק עם היצר הרע, אבל האמת ברגע שאדם נכנע שם ושומע את הקב"ה בדיוק שם הוא נמצא ושם אין טוב ורע שם כולו טוב, רק אדם צריך לדעת שלא הוא מתגבר אלא הקב"ה נותן לו כוח להתגבר. ר' אשר היה אומר מהו הכוונה רשעים מלאים חרטות, אלא הרשעים כל הזמן אומרים שיותר הם לא יעשו זאת, ושם בדיוק הם נופלים. אדם הראשון אמר אכלתי ואוכל עוד. עד אז הוא חשב שהוא יהיה כמו הקב"ה, וברגע שאכל מעץ הדעת נודע לו בעצם שבלי הקב"ה אני לא יכול וחייב אותו על כל צעד ושעל, כלומר בלי הקב"ה ובלי העזרה שלו אכלתי ואוכל עוד. הרשעים לא עסוקים למה לא היו עם הקב"ה אלא עסוקים שיותר לא יעשו זאת, וזה בדיוק לא מבקשים מאדם לעשות ולהגיע לזה. העיקר הוא להכיר שאתה לא יכול וחייב עזר אלוקי.

כל פעם שמופיע לנו תוהו ובוהו הכוונה שרק ככה אדם יכול להתקרב להקב"ה, אבל אנחנו מסתכלים על זה שבעצם אנחנו מסודרים ופתאום מגיע משהו שהורס

לנו את הכל, אבל האמת אדם מגיע מתוהו ובוהו ונתן לך כמה שנים לרדת לעולם מסודר אבל תכיר שאני זה שנותן לך להיות מסודר, וכמה זמן אדם צריך להיות בתוהו ובוהו ובאיזה עוצמה זה יהיה זה כבר תלוי בעבודת האדם, התוהו ובוהו מחזיק אותנו שהסדר לא ייקח אותנו לניתוק מהקב"ה.

ר' אשר הסביר את זה כמו חברת חשמל שרוצים לתת לנו חשמל, אבל לפני באים לבדוק האם יש רק שלילי בבית, ואז אדם נותן את השלילי והם חיובי ואז יש זרם חשמל, וברגע שאדם מקום אחד בבית שיש שם חיובי אומר חברת חשמל סליחה אנחנו לא יכולים לספק לך חשמל עד שאתה לא מסדר את זה, כי בשנייה אחד יכול להיות קצר בכל השכונה. אותו דבר הקב"ה מוכן לתת לנו שפע וכל טוב אבל אנחנו צריכים להכין את השלילי שזה לחיות פתוח עם השפל שלנו ואז יהיה לנו שפע. ורק על ידי שאדם חי ומכיר את החסרונות שלו יכול להגיע להקב"ה.

התוהו ובוהו הייתה עוד לפני בריאת העולם, כמו שכתוב והארץ היתה תוהו ובוהו, וברגע שהקב"ה ראה שיש משהו מפריד בינו לבין בני ישראל אז החליט לברוא את העולם, ויאמר אלוקים יהי אור, כי בעצם התוהו ובוהו הוא אור ולא חושך, ועכשיו אפשר להתחיל לברוא שמים וארץ וכן הלאה. לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. לכבודי זה אין סוף ב"ה, בראתי זה כבר צמצום וזה כדי להגיע בחזרה ולדעת שבכל דבר יש חיות מאת הקב"ה. והעיקר הוא להגיע לאני מאמין שהוא עושה ויעשה לכל המעשים, אינו גוף ואינו משיגי הגוף וכו', הקב"ה נותן לנו כל פעם להרגיש קצת כאילו שאנחנו בעל הבית כאן בעולם, אבל מיד אחרי זה אדם חייב להחזיר את זה להקב"ה, ואם לא הקב"ה כבר ידאג להזכיר לך שתחזיר כל דבר להקב"ה.

הקב"ה צמצום את עצמו בבריאת העולם בעולם שנה נפש. בעולם כלומר אם אני כאן אני לא שם, ואם אני שם אני לא כאן, וכן בשנה עכשיו זה היום ולא מחר או אתמול, וכן בנפש כלומר שאני ואתה זה שתי דברים נפרדים, הקב"ה שם אותנו בעולם התיקון כאן זה נראה שיש דברים מסודרים, אבל פתאום מגיע תוהו ובוהו שזה להגיד לך שמה שיש כן מסודר שזה לא אתה אלא הקב"ה.

יש נשמות שבאים מעולם התיקון ויש נשמות שבאים מעולם התוהו ובוהו. הנשמות של עולם התיקון הם מרגישים כאן במצב מתוקן, ואלו לא באים לתיקון כלל כי הם כבר מתוקנים, תנסו להסביר להם שצריכים תיקון אין למי לדבר, אבל לכאורה בבית הכי יפה בעולם יש שירותים, אבל זה מכוסה עם שיש הכי יפה בעולם, ומיד מסדרים שלא יישאר שם שום לכלוך כדי שלא ידעו כלל מה עושים שם, בקיצור הם מסדרים את

העניין מיד. זה אנשים שמחליפים משקפיים כל יום, משפריצים בשמים כמה שרק אפשר, הכל מסודר אצלם והכל טיפ טופ. הם יודעים שיש רק הם מכחישים שיש כזה דבר. ובעצם הקב"ה כלל לא מביא אותם לשם כי הם לא יתחברו שם להקב"ה, והקב"ה לא מביא זאת כדי לנתק אותך אלא כדי לחבר אותך.

עבודת האדם הוא לדעת שזה מאת הקב"ה והוא נותן לי את הכוח לעבור את זה, והוא רוצה למנף אותי. וברגע שהוא נותן לי את זה לכל אחד הוא נותן אותו במינון אחר לגמרי. יש כאלו שלפי הנפש שלו הקב"ה מחליט להשאיר אותו במצב ילד טוב ירושלים, ויש כאלו שבאים על ידי זה לחיבור עד הקב"ה.

אבל אלו הנשמות של עולם התוהו ובוהו הכי טוב להם זה במצב תוהו ובוהו, ישנים כל היום ובלילה הולכים לכותל עד הנץ, ובבוקר חוזרים למערה עד הלילה. היה משגיח אחד שאמר לי האם זה נכון שאמרתי שלא צריכים לקום בבוקר. אמרתי נכון והסברתי לו שכוונתי היה אם אתה רוצה להמשיך בדרך שלך ושהוא יקום אז שיישן חוץ אם יש לך כיוון אחרת, אבל אני אומר ברגע שאתה תיתן לו ביום מה שהוא צריך ולא מה שאתה רוצה אז אין שום סיבה בעולם שיישן כל היום. אבל אם ברגע שהוא פותח את העיניים אתה רק רודף אותו אז לא הרווחנו שום דבר. אלו של תוהו ובוהו הכי אידיאלי בשבילם הוא תוהו ובוהו.

עכשיו מחדש ר' אשר אלו של עולם התיקון לעולם לא יבינו את אלו של עולם התוהו, ולכן ברגע שהוא לא מבין אותו יש לו את הטכניקות שלו פעם אחד זה מאתיים שקל פעם שנייה שלוש מאות שקל וכן הלאה. אחרי זה הולך הביתה ליומיים וכן הלאה. איך אמר לי משגיח אחד רבי זה עובד במאה אחוז המהלך שלנו. אבל אם זה עובד תמשיך הלאה מה אתה רוצה ממני, אבל הוא החליט להאשים אותי בעניין. ולכן אמרתי במקום שהוא ימשיך לרדוף את הבחור ואז אני מאבד אותו לגמרי אמרתי לו שיישן ולכן לפחות יישאר יציב בעולם מאשר לקפוץ למים ולהיטבע שם. אבל כל זה טוב לעולם התיקון שהם מעולם לא יבינו את עולם התוהו.

אבל אלו של עולם התוהו הם צריכים חיבור להם יש אורות יותר מכלים, וצריכים לבנות לו את הקשר ואת הכלים ולהם יש שפה אחרת לגמרי, אין להם יציבות הם לא כמו כולם. אלו של עולם התיקון לעולם לא יבינו את אלו של עולם התוהו, כשאני מדבר אני מדבר לעצמי ואני משכנע את עצמי להבין את העניין, כמו בטיפול תמיד יש נקודת מוצא שמהו לא מבין ושם או שאדם נכנס להכחשה או שעובר לאמונה, אלו של עולם התוהו אין להם משהו אחר רק אמונה והם חייבים ישר לעבור לשם,

גם אלו של עולם התוהו או שנכנסים לאמונה או להפקרות, אלו שחיים בהכחשה הם נמצאים בגאווה ואז אין אני והוא יכולים לדור במדור אחד, ואלו שנכנסים להפקרות יעשו תאונה בסוף ויחזרו להקב"ה. וגם אלו שנכנסים לייאוש גם זה סוג של גאווה, וזה הסיבה למה אני לא נותן ללכת לביטוח לאומי, כי אלו שהולכים לשם מצמיחים את הבעיה.

ובעצם למה הקב"ה צריך את אלו של עולם התיקון, אלא הם בונים את השולחן ערוך, הם בונים את הדרך ארץ של העולם, וזה משיח בן יוסף אומר **השפ"א** שהם אנשים מושלמים, שזה שאלו המלך וכדומה, תראה לי מישהו מעולם התיקון שיגיד צדקה ממני, הוא יהפוך את העולם ויקבור אותך ולא הפוך, וכן רחל זה עולם התיקון ולא זה עולם התוהו, משיח בן דוד זה אלו שיצאו מלאה וזה עולם התוהו, אבל תכלית כל אחד צריך את השני, אחד יזם והשני רואי חשבון בדרך כלל יזם מגיע מעולם התוהו ורואי חשבון מעולם התיקון.

האר"י הק' אומר שעד זמנו היה בעולם משפחת סנדלרים ומשפחת יזמים וכן הלאה, אבל היום הקב"ה עשה שכל אחד יש לו הכל, יום הוא יזם יום הוא רואי חשבון שנה אחד ככה ושנה אחד ככה. יום אתה בעולם התיקון ויום אחר אתה בעולם התוהו, ראיתי פרסומת במאה שערים מוציא עין הרע מתיר קללות שוחט וגם זגג. בגדול זה שתי אנשים ובפרט כל אחד מורכב משתיים בבוקר הוא מלאך ובלילה הוא גלח.

אלו של עולם התיקון מסודר להם החיים, הם כבר מסודרים עם פנסייה, הם קנו כבר כרטיס לקערסטיר לשנה הבאה, ואלו של תוהו ובוהו הם קונים כרטיס ברגע אחרון ודרך חמש מדינות ובסוף עוד מגיעים במוצאי, והחידוש הוא לא להפריע להם ואל תתחיל איתם, תן להם להמשיך בדרך שלהם צריכים אותם כאן בעולם, צריכים החלב במכולת בארבע לפנות בוקר, צריכים שהמודיע יהיה מודפס ומונח בתיבת דואר על הבוקר, בקיצור אל תתחיל איתם, להם נתנו תפקיד בעולם ולך נתנו תפקיד בעולם אבל אל תריבו אחד עם השני, אבל אתה נשמה של תוהו בעולם התיקון, נשמות של תוהו בכלים של תיקון.

אלו של תיקון לא מגיעים לזה קשר עמוק עם הקב"ה כמו אלו של תוהו ובוהו, ואלו של תוהו הם חיים כל הזמן עד כמה רחמים הם צריכים על כל דבר ועל כל צעד ושעל, ואם פעם אחד איחרתי פגישה זה לא אומר שאני לא יכול ולא מסוגל, אלא קח את זה את עולם התיקון כסיבה שזה עוזר לי לחזור למסלול להכיר שיש הקב"ה, וזה רק על

ידי שאני חי את הסכנה שאני נמצא בעולם התוהו, כל זמן שאתה מסתכל על התיקון כאויב ועל התוהו כפגום לא יהיה חיבור בין אחד לשני.

היה סבא שקנה שעון מזהב לנכד שלו. הנכד הגיע הביתה ושאל את אביו, כמה אתה מתאר שזה עולה, כלומר מה סבא קנה לי דבר יקר או דבר זול, אמר אביו תיכנס לחנות צעצועים ותשאל, נכנס ושאל ואמרו לו שזה עולה חמש שקל. חזר לסבא ואמר לו שזה עולה רק חמישה שקלים. אמר סבא תיכנס לחנות שעונים ותשאל שם. נכנס ושאל ואמרו לו מאתים חמישים שקלים. חזר לסבא ואמר לו את הסכום. אמר לו סבא לך למוזיאון ותשאל שם. נכנס ושאל ואמרו שזה עולה אלף דולר זה שעון יקר מאוד. כלומר תלוי איך אתה מסתכל על הדבר. זה עבודה של אנשים של עולם התוהו בעולם התיקון.

כלומר המקום של התוהו שהקב"ה הכניס אותי לשם הוא כדי למנף אותי להגיע להקב"ה להיות יותר מחובר אליו ית'. יש משיח בן יוסף ויש משיח בן דוד, וחייבים את שניהם ואי אפשר רק עם אחד מהם, אבל כדי שמשיח יגיע חייבים משיח בן דוד, כי מבחינת משיח בן יוסף כבר מזמן משיח היה יכול להגיע, ר' אשר היה אומר שהיום יש כ"כ הרבה תורה כ"כ הרבה חסד מה שלא היה בעבר, ואפשר לומר שאנחנו בדור של אפשר דרא, אבל שכחתם אותי אני מעולם התוהו מה יהיה איתי, אבל רק אלו של עולם התוהו הם יכולים לזהות בכל דבר את הקב"ה, על כל נשימה תהלל י-ה, וצריכים לחשוב גם עליהם.

אבל הגיע דוד המלך ואמר להקב"ה בוא ונעשה כבר עד הסוף, ונגיד אלוקי דוד, כי אני כבר בעולם התיקון ליבי חלל בקרבי, אני אדם מושלם ואני יעשה שכולם יהיו ככה, ואז אמר הקב"ה נכון שאתה כבר מושלם אבל מה יהיה עם אלו של עולם התוהו הם עוד לא שם בכלל, אני לא יכול להביא משיח עם אחד נשאר אחורה אני חייב שכולם יהיו איתי, ואז אמר הקב"ה לדוד אתה חייב לרדת לרמה שלהם ואז הם יקבלו חיזוק ממך וירגישו שהם לא מוצר פגום, ובזה אתה מראה להם שאתה בעצם גם במצב של תוהו ובוהו ואם באיזה נקודה אני לא שם זה הקב"ה שנותן לי את זה, ובזה אני משלב את עולם התיקון עם עולם התוהו.

ולכן דוד נכנס לבת שבע כי לא היה מציאות אחרת להגיע לזה רק ככה, ונכנס לשם בכוונה כדי לעזור לאחרים, מה שאברהם יצחק ויעקב לא הסכימו לעשות, וברגע שנכנס לשם בפועל לא נשבר שם אלא ידע שכל דבר חייבים עזר אלוקי ממעל, ואז דוד מלך ישראל חי וקיים, אבל לא רק בזה הדבר היחיד אלא בכל דבר שיש לי אני

יודע שזה מחי וקיים ועזר אלוקי ממעל מהקב"ה. ולכן מי שאמר שדוד חטא אינו אלא חוטא, כי משיהו היה צריך להיכנס לשם ודוד אמר אני מוכן לקפוץ לשם כדי להורות תשובה ברבים. ודוד המלך אמר אני בטוח שאני יכול לעבור את זה ובגלל זה הסכים, אבל הקב"ה אמר לו נכון שאתה חושב שאתה יכול כי אתה כרגע בעולם התיקון ושם באמת הכל מסודה. בתהילים סט כתוב על דוד המלך, שלא ידעו מי הוא ומה הוא, ובסוף כתוב ואקווה לנוד ואין, חכיתי אם אני בצרה שמישהו יתייחס אלי אבל גם זה לא היה לי.

לעבור כאבים לא שואלים אותך, בעל כרחך אתה חי, אבל ברגע שאדם נותן בתוהו ובוהו את החיבור להקב"ה שם זה הקשר הכי חזק שיכול להיות ושם אדם חי באמת, וברגע שאדם מחובר להקב"ה משם יתפרדו כל פועלי און, ואז אדם שומע סיבות כל הזמן שהוא לא יכול, ואז אתה מקבל שפע ואתה אפילו לא יודע מאיפה, וכמו היזם שאף אחד לא יודע מאיפה יש לו כסף, הבעיה של היזם הוא כשמתחיל להבין שם מתחיל כל הבעיות שלו, ברגע שהוא מתחיל לתת הרצאות בסוף תולים אותו, כל זמן שהוא לא יודע אז הוא ירוויח עוד ועוד.

אבל אדם צריך לדעת שהוא על גשר צר מאוד, מצד אחד ברגע שהוא עם הקב"ה הוא לא ייפול כלל, ואפילו שכן הוא לא מפחד כלל, הבעיה מתחיל ברגע שהוא שוכח שם מתחיל הנפילה, אשרי אדם מפחד תמיד צריך שיהיה פחד אבל ברגע שיש פחד אז הוא באמת ייפול לפח. צריכים לקחת זאת למינוף ולא לשיברון. העולם חייב פחד כי בלי הצמצום אין עולם כלל, וברגע שלוקחים את הפחד לחרדות וכדומה אז אתה מדי פרום. ברגע שמתחילים לדבר על הדרך זה חייב לכאוב, כמו רופא שיניים שחופר בשן כל זמן שעוד לא כואב עוד לא הגענו להשיא, ורק כשמתחיל לכאוב אז אנו ידענו שהתחיל משהו ועוד מעט גומרים.

עולם התיקון הם לא יכולים אף פעם להבין את עולם התוהו, אבל עולם התוהו הם יכולים להגיע להבנה שעולם התיקון לא מבין אותם. אפילו שהם מתרגזים אסור ללכת איתם אלא צריכים לשתוק להמשיך הלאה, ויתכן שבהמשך אלו של עולם התיקון ברגע שיגיעו לעולם התוהו יבואו אליך כי הם יודעים שאתה אמיתי. ילד בוכה בלילה ואתה קם, אם אתה אדם עם אחריות אתה נותן לו בקבוק ומתחיל ללמוד, ואם אתה בהמה אתה נותן בקבוק וממשיך לישון, יש אנשים בגיל שלי שכבר קמים כל לילה מכל מיני סיבות, יש מצב לקלל את כל העולם כולו, ויש מצב לקום ולעשות כמה מצוות בדרך.

אדם שקם מאוחר, תלוי אם הוא חי שזה מציאות ואין מה לעשות אז הוא סובל מזה, וברגע שהוא חי שזה סיבה מאת הקב"ה אז דבר ראשון הוא לא סובל מזה כל המתח שלו יורד, וגם בפעם הבא הוא יתחיל לשמוע סיבות ואז ידע בדיוק מה עליו לעשות. אבל אדם צריך לדעת שהוא לא בוחר רק הקב"ה שולח לו סיבות ולפי זה הוא הולך. כשאדם עושה משהו יש לו תענוג, אבל התענוג שיש לך מגיע מהקב"ה, וברגע שאדם עושה ויודע שזה מאת הקב"ה אז יש לו תענוג מכל התענוגים. וברגע שאדם לא חי עם הקב"ה אז יש לו רק תענוג ולא תענוג מכל התענוגים.

יש לך עשר ילדים תשע הולך לך ואחד לא, כולם אומרים תיקח את הילד שמפריע לך ולמשפחה שלך תזרוק אותו למקום נידח בעולם ונגמר הסיפור, בא ר' אשר ואומר ח"ו בדיוק הילד הזה בא ללמד אותך שכל התשע שכן הולך שזה לא אתה אלא הקב"ה, ולכן אל תזרוק אותו ח"ו בדיוק הוא מכניס לך רחמים הביתה, קח אותו תהיה אתו תטייל אתו תעשה בשבילו את כל העולם שרק אפשר, כי רק בעצם מציל אותך ומחבר אותך להקב"ה. אדם צריך לדעת שברגע שהוא מחובר עם הקב"ה אז הוא הכי מאושר בעולם, ושם דעת קניית מה חסרת וזה הרבה יותר מהרגשה שאני עשיתי משהו, דעת זה חיבור, דעת חסרת מה קניית אם אין דעת אז ברור שחסר לך.

יש כאלו אנשים שלא רוצים לעבור ברחוב מסוים כי אולי.. אבל דוד המלך לא היה לו שום בעיה עם זה, כל יום היה לו הפגנות מול הבית שלו ולכל מקום שהגיעו היה שמח אתו, אבל הוא הלך עם הקב"ה והיה שמח ומאושר, ולעשות כן זה רק אלו של תוהו ובוהו, כי אדם מעולם התיקון בזמן היה בורח, כי כאלו אנשים שלא נכנסים לכל מיני מדינות מטעם כל מיני סיבות אולי מישוהו יזכור מה שקרה לפני המון שנים.

דוד המלך היה לו הפגנות כל לילה מול הבית שלו. לילה אחד ראה שאין כלום אין הפגנות. הוא יצא מביתו ושאל מה קרה היום, ענה לו אנשים שזה שהיה מארגן את הפגנות מולו קיבל התקף לב ולא מרגיש טוב, אדם רגיל היה שמח איזה כיף ב"ה התפטרת ממנו, אבל דוד עשה בדיוק הפוך התחיל להתפלל עליו שיהיה בריא. ולמה, כי בדיוק הוא הביא אותו לקשר בורא, יש אנשים שנוח להם בתוהו ובוהו ולא מוכנים לעשות כלום, אבל אלו אנשים עם נשמות של תוהו ובוהו בכלים של עולם התיקון הם מגיעים לאיזה שהוא מקום של חיבור להקב"ה. צריכים ישוב הדעת עם אמונה ואז יש חיבור להקב"ה.

איתא בעבודת ישראל: כשלא עשה תשובה ולא העיר את עצמו תיכף בתחילת ספירת העומר אל יאמר שאין לי עוד תקווה, אלא עד ממחרת השבת השביעית

תספרו, רצ"ל כל זמן שיש אפילו יום אחד מהספירה תספרו, רצ"ל תוכל להאיר ביום זה כל החמישים יום על ידי תשובה. לכאורה למה מזכיר אותו מיד בליל הסדר, היה לו לומר יום לפני שבועות ולא בהתחלה.

אלא עבודת האדם הוא לחיות עם הסכנה שבלי הקב"ה אי אפשר, ולכן כבר בהתחלה אומר לך עבודת ישראל תיידע לך שלא תוכל לעמוד לבד ולהגיע לקדושה, ואתה חייב עזר אלוקי ממעל, ולכן אחד שחי עם הקב"ה אז יהיה לו שמירה ולא יפול כלל, אבל אחד שלא חי עם הקב"ה לא יכול להחזיק מעמד לבד ובטוח שייפול, אבל עכ"ז השאיר לו תחנה שיכול לתפוס את עצמו בליל האחרון וזה ישפיע כאילו שהיה כל ימי הספירה במוחין דגדלות.

פעם נכנס אחד מהחברים לבית של ר' אשר להתייעץ. תוך כדי שאל אותו על חלון ביתו תגיד לי האם זה חלון, וענה שכן, אמר לו ר' אשר לא זה הקב"ה. אחרי זה שאל אותו על הגג תגיד לי האם זה גג, וענה שכן, אמר לו ר' אשר לא זה הקב"ה. ושאל על המקרה מה זה, וענה מקרה, אמר לו ר' אשר לא זה הקב"ה. וככה עברו על כל מה שהיה בחדר ועל כל דבר הוא ענה מה זה, ולעומת זאת ר' אשר ענה בחזרה שאתה לא צודק וזה הקב"ה. עד כאן הסיפור.

הוסיף רבינו: שלא יודעים איך הסיפור נגמר, אבל כנראה למחרת כשנכנס שאל אותו האם זה חלון, ובוודאי מיד ענה הקב"ה ולא חלון כמו שר' אשר אמר לו והסביר לו אתמול שכל דבר זה הקב"ה. אבל ר' אשר ענה לא זה חלון ולא הקב"ה. והכוונה הוא בהתחלה רצה ר' אשר להסביר לו שצריכים לדעת שכל דבר זה הקב"ה ולא מה שאתה רואה בעיני הבשר שלך, וברגע שאדם מגיע להכרה והשגה בהקב"ה הוא צריך לדעת שיש עוד יותר להשיג ממה שהוא השיג עד עכשיו, ולכן נכון שאתמול הבנתי שכל דבר זה הקב"ה אבל היום אני צריך לדעת שזה חלון בשבילי ולא הקב"ה, כי הקב"ה הוא עמוק עמוק מי ימצאנו, ותכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע.

איתא בדגל מחנה אפרים: משל למלך שהיה לו יום גינוסיא או איזה שמחה וטוב לבב וצווה להכריז כל מי שביקש מאת המלך ינתן לו מאת המלך, וכל אחד ביקש מה שלבו היה חפץ, זה ביקש עושר וזה ביקש לעשות אותו שר או ממונה, וזה ביקש נקמה מאויביו, והכל נתן המלך לכל אחד מבוקשתו, ואחד היה חכם לא ביקש שום דבר כי אם שיניחו המלך לילך בהיכלו לדבר עם המלך בכל יום, ובזה ממילא נתעטף ונכלל בו כל הבקשות, ובוודאי אם המלך הוא חכם היודע מחשבתו הזכה והברורה שדיבורו עמו

הוא עיקרית אצלו ונכבד אליו מכל הון יקר אשר שאלו ובקשו כל מבקשי המלך בוודאי גם עושר וכבוד ינתן לו גם אשר לא שאל וגם נפש אויביו.

נפשטות לומדים שיש כאן שני אנשים אחד טיפש שלא יודע לקבל ואיך לבקש, ושמע כרוז יוצא מבית המלך שאפשר להגיע ולבקש כל דבר, הוא מגיע ומבקש והולך הלאה, לעומת זאת השני היה חכם הוא החליט לבקש לדבר עם המלך כל יום ואז ממילא יהיה לו כל טוב ולא יחסר לו שום דבר. אבל הדגל מחנה אפרים מסביר שיש כאן כוונה יותר עמוקה, הראשון חשב רק על עצמו ולא על המלך בכלל, ושמע שמחלקים היום עשירות מיד קפץ נרשם לקח והלך הביתה, אבל השני הוא היה הרבה יותר מסתם חכם ואמר לעצמו הרי המלך לא חסר לו שום דבר בעולם ויש לו כל דבר שרוצה, ומה קורה לו שביום בהיר אחד החליט להשתגע ולפזר את כל כספו לכל מאן דבעי מה הולך כאן, ולכן החליט שיש כאן משהו הרבה יותר פנימי, המלך רוצה שמישהו יתייחס אליו מישהו יתסכל בכיוון שלו, ולכן החליט לוותר על הכסף שלו ולחשוב מה חסר לו כבוד המלך, ולכן ביקש לראות פני המלך כל יום, כלומר להתייחס אליו, ואז אמר לו המלך אתה מתייחס אלי אני כבר ידאג לתת לך כל מה שאתה צריך ושלא יחסר לך שום דבר.

אותו דבר הקב"ה יש אחד שניגש לתפילה עם רשימה מה חסר לו ומבקש מהקב"ה שהוא אדון כל שימלא כל משאלות לבנו לטובה, כלומר הוא חושב רק על עצמו ולא חושב כלל על הקב"ה, אחד כזה ייתכן שהקב"ה ייתן לו כל מה שהוא צריך אבל הוא חי בנתק מאתו ית' שמו, לעומת זאת עבודת האדם בעולם הוא לדעת מה חסר להקב"ה וכמה צער יש להקב"ה שהוא בגלות ומשיח עוד לא הגיע, וברגע שאדם חושב על הקב"ה וחושב על צער השכינה וממילא הקב"ה כבר ייתן לו כל מה שהוא צריך ושלא יחסר לו שום דבר.

וכן הוא אצל המלך מלכו של עולם כי בוודאי הכל ינתן לו גם אשר לא שאל וגם החכמה והמדע והכנסתו לשער המלך בכל עת הראוי לבוא אל המלך ובא לפני המלך בכל עת כי הגיד מחשבתו הרמה והזכה והבחינה לפני המלך מה היא לו כי כל הון ביתו בוז יבז ואוהב למלך נקרא כל ימיו. וזהו טרם נקרא אליך וגו', ופירוש טרם יקראו אני אענה פירוש כבר עניתים על ידי שפתחתי להם השער להתפלל אשר בו יבוא אל המלך.

ובאור תורה כתב וז"ל: אין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד ראש. פירוש אל תתפלל בשביל דבר שחסר לך, כי לא יקובל תפילתך, אלא כאשר תרצה להתפלל תתפלל על הכבידות שיש בראש, כי הדבר שחסר לך החיסרון יש בשכינה כביכול, כי

האדם הוא חלק אלוקי ממעל, והחיסרון שיש בחלק יש בכל, והכל מרגיש החיסרון של החלק, אם כן תהיה תפילתך על החיסרון של הכל. וזה כנ"ל שאסור להיכנס לתפילה עם רשימה מה חסר, אלא לחשוב מה חסר להקב"ה וממילא לא יחסר לך כלום. אני תמיד אומר שלא כואב לך ביד בבטן אלא הכל תלוי בראש, וזה משפיע על כל גוף האדם, וברגע שאדם חושב על הקב"ה ומתקן את הראש אז הכל יהיה מתוקן בסוף.

איתא בדברות המגיד: בעקבות משיחא חוצפא יסגי. הענין, כי כל מי שירצה לעבוד את הבורא, אומר אני רוצה לאהוב את הבורא, וזה העזה גדולה, מי אתה בכלל שאתה יכול לומר אני אוהב את הקב"ה, הלא הקב"ה אינו גוף ואינו משיגי גוף, ואיך יתכן לומר כן, אלא כי זה פירוש מפני מה ניתנה תורה לישראל מפני שהן עזין, וזה שאמרו בעקבות משיחא חוצפא יסגי, שכל אחד יאמר בפה אני רוצה לאהוב ולעבוד הבורא, והאיך יכול לעבוד לבורא אדם שהוא עפר ורימה, זה העזה גדולה.

עוד איתא שם: על פי מה דאיתא יש צדיק וטוב לו יש צדיק ורע לו, צדיק וטוב לו הוא צדיק בן צדיק, צדיק ורע לו צדיק בן רשע וכו', ויש לדקדק הלא ראינו כי יש כי הצדיקים בנן של צדיקים, אף על פי כן לא טוב להם בעולם הזה.

נמצא לכל מעשה, צריך להיות שורש איזה דבר מביאה לה לזה, וכמו כן יש צדיקים אשר עובדים להבורא ית', רק הטעמים שלהם הם חלוקים, אחד עובד הבורא ית' מחמת זה התעוררות, הטעם שהוא יחשוב עצמו שהוא שפל רוח, וד' זיכה אותו לעבוד את אשר הוא שליט בכל עלמין, וזה מעורר לו שיהא לו חשק לעבודת הבורא, נמצא המעשה והשורש כולו טובים, וגם שכרו מוכן בכל רגע ורגע, כי בכל רגע ורגע מכל עובדא מקבל תענוג, כי אינו רוצה לשום שכה, רק לעבוד הבורא ית', וד' מזכה אותו שיכול לעבוד אותו כי מצוה גוררת מצוה.

וזה נקרא צדיק בן צדיק כי המעשה והתעוררות המחשבה כולו הוא רק לשם שמים, וזהו צדיק וטוב לו, כי אינו מצפה לשום שכר יותר, רק שזה שכרו שעובד הבורא ית' שיכול להשיג גדולתו.

ועוד יש צדיק שעושה מעשה צדק, אך התעוררות המחשבה הוא שלא לשם שמים, רק לשכר או לפניות, נמצא המעשה שעושה הוא טוב, רק השורש שלו נקרא רשע, כי השורש הוא שלא לשם שמים, וזה צדיק ורע לו. ורשע גם כן, כשעושה רשעתו לטובתו, הוא רשע וטוב לו, אבל כשעושה רשעתו והטעם שלו רק להכעיס, הוא רע לו.

ויש עוד תועלת, זה שעושה מצוה וכוונתו רק לשם שמים, משיג הטעם עצמו, ומקבל תענוג מטעם עצמו, כי משיג גדולת הבורא, וזה שעובד וכוונתו לדברים אחרים, אצלו אינו אלא כמו רוח, כי אינו מקבל תענוג מהעובדא, כי הוא מפנה לדבר אחר על ידי עובדא, ועדיין אותו הדבר לא הגיעו לו, רק אף על פי כן נקרא צדיק, כי בכל מצוה יש ניצוצות מגוף הטעם, אך מחמת חולשת שכלו אין יכול להשיג השורש ועושה מחמת דברים אחרים, דהיינו שיקבל שכר או לאיזה דבר אחר, נמצא מחמת דבר זה אז כולם רוצים לעבוד אותו, אף אותם שאינם מבינים הטעם.

כלומר אחד שחי עם הקב"ה משיג הטעם שיש בדבר, ואחד שלא חי עם הקב"ה אז הוא רק מריח את הקב"ה אבל אינו משיג טעם הדבר. אחד שניגש לתפילה ומבקש רק על עצמו אז הוא רק מריח את הקב"ה, ואחד שניגש לתפילה וחושב מה חסר להקב"ה ומתפלל על צער השכינה ולא על עצמו כלל, הוא טועם טעם הדבר עצמו ולא רק הריח של הקב"ה. זה ההבדל בין אחד שחי עם הקב"ה לאחד שלא חי עם הקב"ה.

